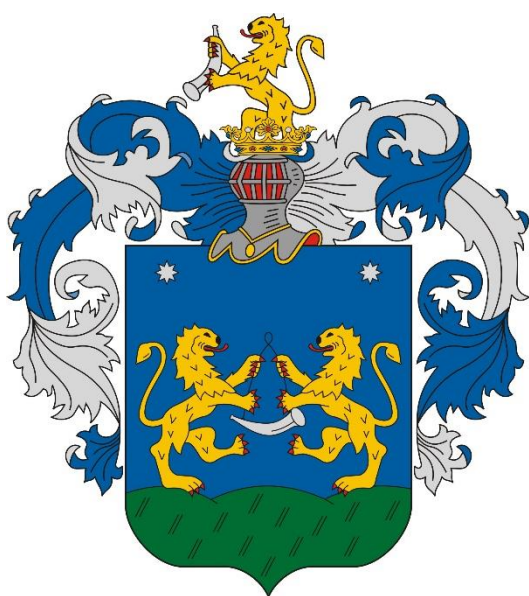


**„Társadalmi kohéziót erősítő programok
Lajosmizsén és Felsőlajoson”**

Top-5.3.1-16-BK1-2017-00021

azonosító számú projekt



Lajosmizse



Felsőlajos

Cselekvési terv

2019.

Tartalom

Lajosmizse bemutatása.....	3
Pályázat bemutatása	3
Közösségi interjúk összegzése	4
A KÖZÖSSÉGI INTERJÚ CÉLJA.....	4
A KÖZÖSSÉGI INTERJÚ KIVITELEZÉSE	4
Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)	5
Min változtatna és hogyan?	6
Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?	6
Kérdőívek eredményeinek bemutatása.....	7
Felsőljajos bemutatása.....	12
Közösségi interjúk összegzése	13
A KÖZÖSSÉGI INTERJÚ CÉLJA.....	13
A KÖZÖSSÉGI INTERJÚ KIVITELEZÉSE	13
Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)	14
Min változtatna és hogyan?	14
Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?	14
Kérdőívek eredményeinek bemutatása.....	16
Terv	21
Táblázat	22

Lajosmizse bemutatása

Lajosmizse település a Duna-Tisza közén, a kiskunsági tájegységen, a Homokhátság É-i részén található. Lajosmizse a Duna-Tisza közén Budapest és Kecskemét között, néhány kilométerre az ország geometriai középpontjától. Földrajzi elhelyezkedése rendkívül szerencsésnek és előnyösnek mondható, nemcsak országos, hanem európai mércével nézve is. Az új M5-ös autópálya megépültével Európa egyik fő közlekedési ütőérére kapcsolódott Lajosmizse.

A térség természeti adottságaiból adódóan jellemző a szántóföldi növénytermesztés, a kertgazdálkodás, a szőlő-és gyümölcstermesztés, jelen van az állattenyésztés. A település területének majdnem 88%-a művelés alatt van.

Ipari tevékenységek körében megtalálhatók a nehézipari-, könnyűipari-, élelmiszer és építőipari cégek.

Lajosmizsének több testvértelepülése is van: Jászberény, Palics, Magyarremete és Felsőlajos.

A városi rangot 1993-ban kapta meg településünk.

Pályázat bemutatása

Társadalmi kohéziót erősítő programok Lajosmizsén és Felsőlajoson című projekt célja, részben az, hogy felmérje azt, hogy Lajosmizse lakossága mennyire van tisztában annak a településnek az értékeivel, történelmével, ahol él.

A felmérés után a projekt célja a helyi identitás erősítése, a közösség építése, a már meglévő cselekvő maghoz újabb emberek bevonása, valamint a településért és a közösségért is tenni képes és tenni akaró csoport kialakulásának, létrejöttének, működésének támogatása.

Részcéljaink közé tartozik, hogy az eddig, a közösség számára nem elérhető, de a közösség tagjainál „megbújó” hagyományok, kulturális, természeti, gazdasági, szakmai tudást igénylő értékek feltárássra kerüljenek, integrálva legyenek a jelenleg birtokunkban lévő tudással, annak érdekében, hogy a közösség látható értékei minél gazdagabbá váljanak.

A projekt több akciót, népismereti tábort, tanulókörök, kiállítások, konferenciák szervezését is tartalmazza.

A közösségi interjúk elkészítése segítségünkre volt a kapcsolatépítéshez, az emberek ötleteinek, véleményének megismeréséhez, elképzelésik összegyűjtéséhez.

Célcsoportunk a teljes lakosság.

Közösségi interjúk összegzése

A KÖZÖSSÉGI INTERJÚ CÉLJA

A közösségi interjúk által a projektben a legfőbb célkitűzésünk a helyi identitástudat erősítése.

A projekt célkitűzései között szerepel Lajosmizse lakosságának megismertetése saját kulturális értékeivel, helytörténeti dokumentumaival, tárgyaival, hagyományaival akár egy jól működő helytörténeti gyűjteményen keresztül. Szeretnénk, ha a projekt által létre jönne egy olyan aktív közösség, aki segítve a szakemberek munkáját aktívan részt venne a helyi identitástudat erősítésében, valamint a közösségi összefogásban példát mutatna, ezáltal ösztönözve a település többi lakóját az aktívabb részvételre.

Ahhoz hogy a lakosságot megszólítsuk, véleményét megtudjuk, 3 kérdéses közösségi interjút készítettünk a településen. A kérdések a projekthez kapcsolódó sztenderd kérdések voltak, melyek a helyi közéletre, az egyén és a közösség kapcsolatára, a helyi identitás tartalmára, a közösségi fejlesztési elképzelésekre és a cselekvési kapacitásra kérdez.

A közösségi interjúk válaszai segítséget és támpontot nyújtanak a közösségi beszélgetéseken megtárgyalandó fontosabb témákhoz, konkretizálva, kiemelve a legfontosabb igényeket, melyek megvalósítása a pályázat további részében következik. Valamint segítséget nyújt a kérdőívek összeállításához.

A KÖZÖSSÉGI INTERJÚ KIVITELEZÉSE

A közösségi interjúk elkészítését a projektben résztvevő két közösségfejlesztő, valamint a szakmai vezető végezte. Az interjú alanyok személyes felkeresés útján lettek meginterjúvolva. Az így végbemenő négy szemközti kötetlen beszélgetés által sok ötlet, tanács, segítség felajánlás érkezett be a projekt munkatársaihoz. A beszélgetések során sikerült közelebb kerülni a lakossághoz.

Az interjú megfelelő mederben tartásához a fő kérdésekhez irányított segédkérdésekkel készültünk, hogy a projektünk témájának megfelelően kapjunk képet a lakosság véleményéről.

A közösségi interjúk során az alábbi három kérdés köré csoportosítottuk a beszélgetést:

- **Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben, és mi az ami kevésbé jó?)**
- **Min változtatna és hogyan?**
- **Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?**

Az interjúkészítés során azt tapasztaltuk, hogy a kezdeti tanácstalanság és néhány segítő kérdés, mondat elhangzása után az interjú alanyok egyre jobban belemelegedve mondták el véleményüket, javaslataikat. Az interjú vezetőjének feladta abban nyilvánult meg, hogy a beszélgetést a megfelelő mederben tartsa. Az interjúk végén megkértük az

interjúalanyt, hogy javasoljon olyan személyt/személyeket, akiket felkereshetünk.

Arra törekedtünk, hogy a pályázat célkitűzéseit szem előtt tartva a településen élők minél szélesebb korosztályát megkérdezzük.

Az elvégzett interjúk összegzése alapján, kiindulópontként felhasználva azt, megkezdjük a közösségi felmérés összeállítását valamint a közösségi beszélgetés szervezését.

A most következő összegzést 45 db közösségi interjú alapján írtuk.

Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)

Az interjúk sok olyan problémára rávilágítottak, amire belsőként (önkormányzati és kulturális intézmény dolgozóiként) nem gondoltunk. Több olyan embert sikerült meginterjúvolni, aki tisztában van Lajosmizse értékeivel, egyediségével. Ezek az interjúalanyok későbbi programjaink, rendezvényeink magját alkotják. A válaszok alapján 90% -ban szeretnek itt élni, mert a település megőrizte kisvárosias jellegét.

Sokan tisztában vannak Lajosmizse értékeivel, hagyományaival, történelmével. Sajnos azonban az interjúalanyok között szép számmal előfordult olyan is, aki nincs tisztában Lajosmizse értékeinek jelentőségével. Azok, akik nincsenek tisztában ezekkel az értékekkel, többen is megjegyezték, hogy gyermekeikkel viszont szeretnék ezeket megismertetni.

Az interjúk során kitértünk arra is, hogy van-e a településen olyan kiállítóhely, vagy gyűjtemény, ami helyi értékeket őriz. Sokan kiemelték a Tanyamúzeumot, mely megnyitásakor egyedülálló volt az országban. Többen tudtak a helyismereti gyűjteményről, mely kezelését jelenleg egy egyesület látja el. Voltak olyanok is, akik összekeverték a két gyűjteményt.

A Tanyamúzeumból nagyon pozitívan nyilatkoztak a megkérdezettek, évente többször is látogatják. A helyismereti gyűjteményről sajnos már kevesebb volt a pozitívum. A megkérdezettek 80%-a tisztában volt a létezésével, viszont azon kívül, hogy anno részt vettek a megnyitón, nem rendelkeznek róla sok információval.

A megkérdezettek 2%-a tudta, hogyan lehet megtekinteni a helyismereti gyűjteményt, 10% járt az elmúlt pár évben a gyűjteményben. Azok az interjúalanyok, akik megtekintették a helyismereti gyűjteményt rendkívül értékesnek találták az anyagot.

Többen kiemelték, hogy a gyűjtemény nem áttekinthető, raktárszerű. Hiányolták az időszaki kiállításokat, a gyűjtemény honlapját, a tájékoztatást, a rendszeres nyitva tartást.

A művelődési ház és könyvtár rendezvényszervező munkájával 70%-ban elégedettek voltak a megkérdezettek. Sokan kiemelték, hogy számukra megfelelőek az itt megrendezésre kerülő programok.

Min változtatna és hogyan?

A megkérdezettek szép számmal javasolták, hogy a helyismereti gyűjtemény intézményi keretek között működjön, rendszeres nyitva tartással. Javasolták a gyűjtemény átrendezését, a kiállítások váltogatását, időszaki és vándorkiállítások szervezését. Szeretnék, ha a gyűjtemény megjelenne a helyi újságban, az interneten, a közösségi médiában. Szeretnének tájékozódni az emberek arról, hogy milyen rendezvények, kiállítások kerülnek megrendezésre a gyűjteményben. Ezekről a programokról szeretnének plakátokat, szórólapokat, postai és elektronikus meghívót kapni.

Javasolták még, hogy a gyűjteménybe kapjanak nagyobb bejárást a diákok, illetve rendhagyó helyismereti órák megtartását is.

A megkérdezettek 90%-a szeretne többet tudni a településről ahol él, valamint gyermekeiknek is szeretnék ezeket az információkat átadni, ezért szívesen vennének helyismereti előadásokat, konferenciákat, kiadványokat ebben a témában.

Valamint javasolták a gyűjtés folytatását.

Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

A válaszadók 95%-a szívesen önkénteskedne rendezvények alkalmával, többféle „munkakörben”. Szívesen segítenének a gyűjtemény rendezésében, bemutatásában, rendezvényeken ellátnának foglalkozásvezetői feladatokat is. Sokan szívesen vállalnának közönség szervező feladatokat, illetve kajaánlanák a kiállításokat ismerőseiknek, rokonaiknak.

A megkérdezettek majdnem 100%-a adományozna a gyűjtemény számára, fényképet, dokumentumot, tárgyat.

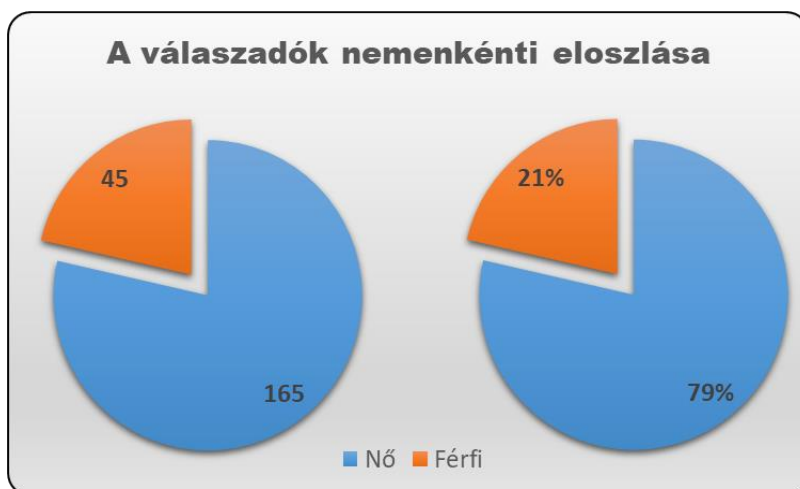
A legnagyobb hozzájárulás talán mégis az lenne, hogy a megkérdezettek 100%-a rendszeresen látogatná a gyűjteményt.

Összességében elmondhatjuk, hogy tanulságos, elgondolkodtató és iránymutató volt a megkérdezett emberek véleménye. Nagy segítséget és megerősítést kaptunk munkánkhoz, melyet a továbbiakban közösségi beszélgetések szervezésével, valamint kérdőívek kitöltésével szeretnénk folytatni.

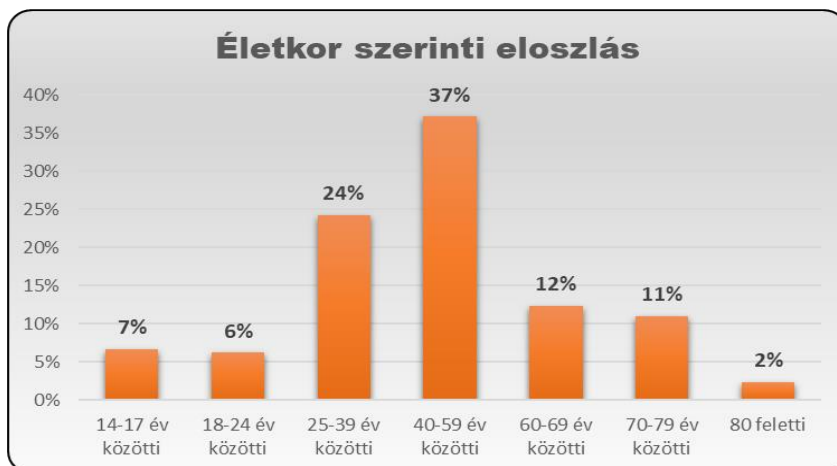
Kérdőívek eredményeinek bemutatása

A kérdőíveket kitöltő személyek nemre, életkorra, iskolai végzettségre, jelenlegi foglalkozásra vonatkozó adatok

Egyikünknek sem okozott meglepetést az a szám, hogy a nők töltötték ki többségben a kérdőíveket: 165 nő és 45 férfi a kérdőívek nemek szerinti aránya. Az idősebb, nyugdíjas korosztálynál volt a legtöbb férfi kitöltő. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a városban élő többi férfi nem foglalkozik lakóhelyük ügyeivel. Többségük vállalkozó, valamint mezőgazdaságban dolgozik, így folyamatos elfoglaltságuk miatt kevesebb időt szánnak ilyen jellegű kérdőívek kitöltésére.



Arányaiban legtöbben a 40-59 év közöttiek válaszoltak, őket követte a 25-39-es korosztály, valamint szép számmal mutatkoztak a 60-79-es korú kitöltők is.



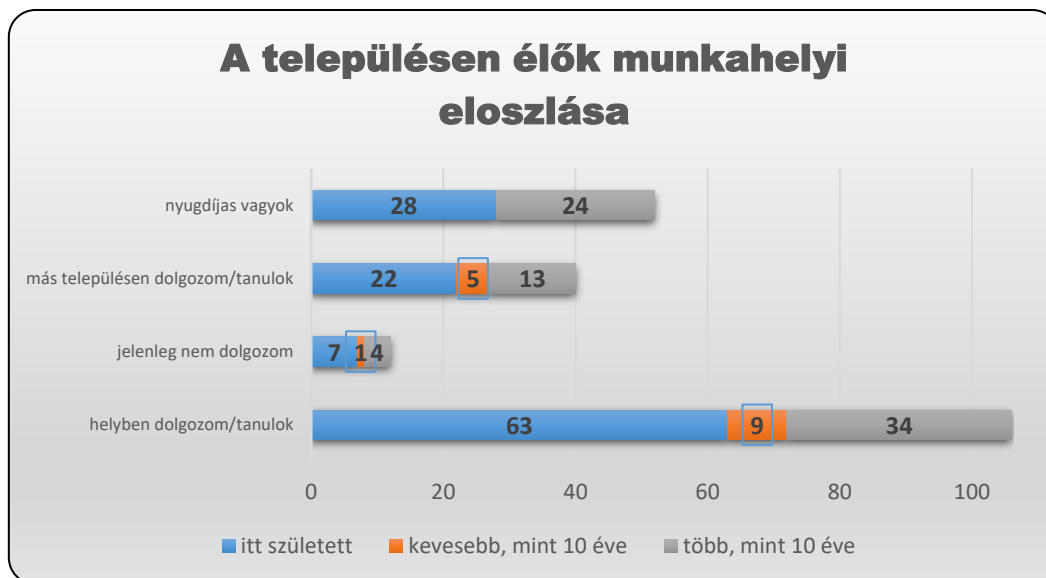
Az iskolai végzettség tekintetében a középiskolai, valamint a főiskolai volt a legmagasabb számban.



A foglalkozásra vonatkozó kérdésekben megadott válaszok alapján, az alkalmazásban lévő kitöltőink után a nyugdíjasok voltak a legnagyobb számban. Meglepetésünkre a középiskolai tanulók közül is 14-en visszajuttatták hozzánk a kérdőíveket.

A kérdezettek több mint a fele helyben dolgozik és itt is született, ami a mi munkánkban előnyt jelent, hiszen nekik van nagyobb rálátásuk a településen zajló hétköznapi életre már a kezdetektől.





Az itt élők bizonyos mértékig szeretnek Lajosmizsén élni. Negatívumként említik, hogy nincs összetartás a településen élők közt, valamint nem megfelelő az orvosi ellátás és oktatás sem. A térséghez, településhez való kötődést leginkább csak közepes mértékben érzik az itt élők.

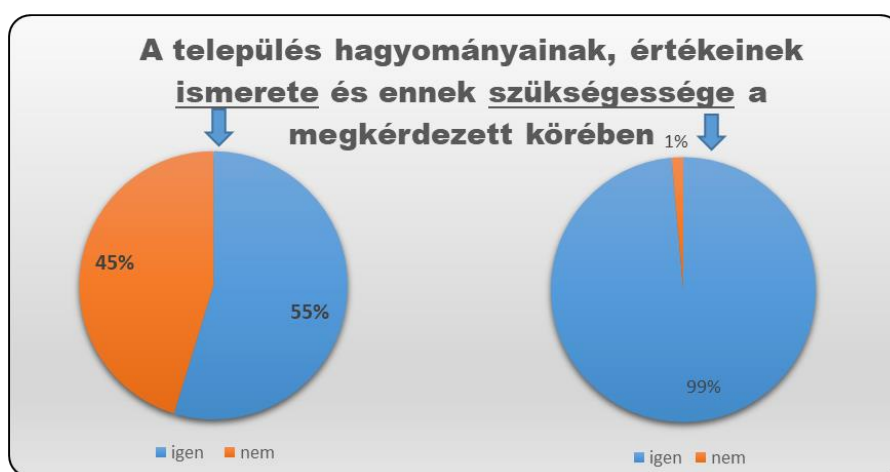
A lakosság mondhatjuk, hogy részt vesz a közösségi életben és látogatja a helyi rendezvényeket, színházi előadásokat, műsorokat, kiállításokat, koncerteket. Nem a településen élők közt adott válaszoknál találhattunk olyan jellegű panaszt, hogy számukra nem megfelelő időpontban zajlanak ezek a rendezvények.



Kíváncsiak voltunk, milyen új közösségi programon vennének részt. Nagy számban mutattak érdeklődést kiállításokra a település értékeiről, hagyományairól. Szívesen részt vennének hagyományőrző, kulturális rendezvényeken is, valamint településtörténetről szóló, új információkat is szívesen hallgatnának. A számok alapján úgy látjuk, érdemes ilyen jellegű rendezvények szervezését tervbe vennünk, hiszen a lakosság nagyfokú érdeklődést mutat ilyen irányba. Amire érzékelhetően nagy szükség is lenne, hiszen a megkérdezettek 60%-a nem ismeri lakóhelyének értékeit, történetét, értéktárát. Ezen hiányosságok pótlására, valamint látva a lakosság nyitottságát az ilyen jellegű szervezésekre, kiállításokra, konferenciákra, helyismereti előadások szervezése prioritása lesz a pályázatunknak.

A rendezvények sikeréhez nagyon sokan részvételükkel, valamint közönségszervezéssel, másoknak való ajánlással járulnának hozzá. Többen felajánlották önkéntes munkájukat is a rendezvények szervezési részfolyamataiban, úgy mint, a rendezvény szervezésben, valamint a fizikai segítségnyújtásban.

A kérdőívre válaszolók szinte teljes száma fontosnak tartja a helyi kulturális, építészeti értékek megóvását. Sajnálatos módon nagyon magas számban mutatkozott meg, hogy nem ismerik a település hagyományait, értékeit. A Lajosmizsei Települési Értéktár értékeivel a 210 válaszadóból 108 nincs tisztában, ahogyan azzal sem, hogyan javasolhat helyi értékeket az értéktárba. Érdeemes lenne egy állandó kiállítás formájában láthatóvá tenni, hogy mindenkinek lehetősége nyíljon ezek megismerésére. A javaslat tétel módjáról a többség internetről, Lajosmizse Város Önkormányzatának honlapjáról jutna információhoz. A kitöltők 98,6%-a tartja szükségesnek a település történetének, értékeinek, hagyományainak feltárását, kutatását.



Sokan ajánlották fel segítségüket is, fotó, tárgyi, videó adományozás formájában, melyből legnagyobb igény szerint kiállítást látogatnának, valamint szívesen vennék a kutatások eredményeit nyomtatott kiadvány, könyv formájában is.



Civil szervezetek összefogását a településen támogatja a lakosság. Igénybe vennék, hasznosnak tartanának egy elektronikusan

elérhető (tan)katalógus megjelenését, mely által megtalálhatóak lennének a helyi emberi erőforrások és azok elérhetőségeik.



Helyi információkról leginkább a Hírlapban olvasnának. Az eredmények szerint a helyi intézmények honlapjait és közösségi oldalait is fölkeresnék többen ilyen céllal.

Felsőlajos bemutatása

Felsőlajos a Bács-Kiskun megye északi határán, a kiskunsági homokhátság térségében, Kecskeméttől 20 km-re északnyugatra található. Lakosságszáma 1008 fő. A település az 1900-as években vasúti megállóhelyéről és tanyai iskoláiról vált ismertté. A tanyák őslakossága kun és Jászberényből idetelepült jász, de évtizedek alatt a népesség összetétele jelentősen megváltozott.

Felsőlajos kialakulását az 1929-ben Amerikából hazatelepült Máthé József alapozta meg, aki ott ismerkedett meg különös almafajtákkal, úgy mint jonatán, golden, starking. Hazatérve eldöntötte, hogy Magyarországon is elterjeszti e fajták termesztését. Járt az országot, kereste a helyét a telepítésnek, így akadt rá a felsőlajosi pusztaságra. 50 hold földterületen kezdett hozzá az almatermesztéshez, ezzel életlehetőséget teremtve az ott élő embereknek, akik az ő példáját követték. 1935 és 1940 között bevezette a villanyt, ezzel emberibb körülményeket biztosított. A háború visszavetette a település fejlődését, és jó néhány évet kellett várni arra, hogy elindulhasson a falu kialakulása.

1958-ban kapott a település rendezési tervet, ezt követően Lajosmizse-Közös néven tanyaközponttá vált, amely 1960-ban mindössze 60 lelket számlált. Ez azt jelentette, hogy feloldották az addigi építési tilalmat és engedélyezték újabb tanyák, lakóházak építését, ennek köszönhetően 15 év múlva már hatszor annyian laktak a tanyaközpontot. Nagy volt az építési kedv, néhány év alatt gomba módon szaporodtak a házak, ekkor épült a mai Iskola és Óvoda utca által határolt tömbben mintegy 20 ház. Meghatározó volt Felsőlajos életében az Almavirág Termelőszövetkezeti Szakcsoport, amely 1961. február 21-én alakult meg 171 taggal, mezőgazdasági alaptevékenység közös végzésére. Sokáig ez az egyetlen munkahely biztosított munkalehetőséget az ott élők számára, ezáltal megalapozva a község fejlődését, növelve vonzerejét. 1974-ben kapta meg a település a Felsőlajos nevet külterületi lakott helyként.

1986. január 1-én az Elnöki Tanács Felsőlajost Lajosmizse Nagyközségének társközségévé nyilvánította. Az 1989-es szabad választások törvényei értelmében vált önálló községgé, önálló önkormányzattal. Európában már sok helyen ismerté tette a települést a Tanyacsárda, mely az Alföld romantikus atmoszféráját és hangulatát idézi.

Közösségi interjúk összegzése

A KÖZÖSSÉGI INTERJÚ CÉLJA

A közösségi interjúk által a projektben a legfőbb célkitűzésünk a helyi identitástudat erősítése.

A projekt célkitűzései között szerepel Felsőlajos lakosságának megismertetése saját kulturális értékeivel, helytörténeti dokumentumaival, tárgyaival, hagyományaival, kiállításokon, valamint tankatalóguson és falukalendáriumon keresztül. Szeretnénk, ha a projekt által létrejönne egy olyan aktív közösség, aki segítve a szakemberek munkáját aktívan részt venne a helyi identitástudat erősítésében, valamint a közösségi összefogásban példát mutatna, ezáltal ösztönözve a település többi lakóját az aktívabb részvételre.

Ahhoz hogy a lakosságot megszólítsuk, véleményét megtudjuk, 3 kérdéses közösségi interjút készítettünk a településen. A kérdések a projekthez kapcsolódó sztenderd kérdések voltak, melyek a helyi közéletre, az egyén és a közösség kapcsolatára, a helyi identitás tartalmára, a közösségi fejlesztési elképzelésekre és a cselekvési kapacitásra kérdez.

A közösségi interjúk válaszai segítséget és támpontot nyújtanak a közösségi beszélgetéseken megtárgyalandó fontosabb témákhoz, konkretizálva, kiemelve a legfontosabb igényeket, melyek megvalósítása a pályázat további részében következik. Valamint segítséget nyújt a kérdőívek összeállításához.

A KÖZÖSSÉGI INTERJÚ KIVITELEZÉSE

A közösségi interjúk elkészítését a projektben résztvevő két közösségfejlesztő, valamint a szakmai vezető végezte. Az interjú alanyok személyes felkeresés útján lettek meginterjúvolva. Az így végbemenő négy szemközti kötetlen beszélgetés által sok ötlet, tanács, segítség felajánlás érkezett be a projekt munkatársaihoz. A beszélgetések során sikerült közelebb kerülni a lakossághoz.

Az interjú megfelelő mederben tartásához a fő kérdésekhez irányított segédkérdésekkel készültünk, hogy a projektünk témájának megfelelően kapjunk képet a lakosság véleményéről.

A közösségi interjúk során az alábbi három kérdés köré csoportosítottuk a beszélgetést:

- **Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben, és mi az ami kevésbé jó?)**
- **Min változtatna és hogyan?**
- **Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?**

Az interjúkészítés során azt tapasztaltuk, hogy a kezdeti tanácstalanság és néhány segítő kérdés, mondat elhangzása után az interjú alanyok egyre jobban belemelegedve mondták el véleményüket, javaslataikat. Az interjú vezetőjének feladta abban nyilvánult meg, hogy a beszélgetést a megfelelő mederben tartsa. Az interjúk végén megkértük az

interjúalanyt, hogy javasoljon olyan személyt/személyeket, akiket felkereshetünk.

Arra törekedtünk, hogy a pályázat célkitűzéseit szem előtt tartva a településen élők és dolgozók minél szélesebb korosztályát, rétegét megkérdezzük.

Az elvégzett interjúk összegzése alapján, kiindulópontként felhasználva azt, megkezdjük a közösségi felmérés összeállítását valamint a közösségi beszélgetés szervezését.

A most következő összegzést 12 db közösségi interjú alapján írtuk.

Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)

Több olyan embert sikerült meginterjúvolni, aki nagyjából tisztában van Felsőlajos értékeivel, egyediségeivel, viszont mivel egy fiatal településről beszélünk, kíváncsian fogadnák a történelmi, helyismereti anyagok összegyűjtését, rendszerezését, megismertetését. Többen kiemelték, hogy bár nem gyökeres felsőlajosiak, mégis maximálisan annak érzik magukat és nagyon szeretik a gyorsan fejlődő, csendes, nyugodt, ugyanakkor munkahelyeket is biztosító településüket.

Elégedettek a település közösségi programjaival, lehetőségeivel és adottságaival. Az elmondottak alapján számunkra nyilvánvalóvá vált, hogy egy érdeklődő, nyitott, együttműködő, nagy többségben fiatal közösségre találtunk rá.

Az interjúk során kitértünk arra is, hogy van-e a településen olyan kiállítóhely, vagy gyűjtemény, ami helyi értékeket őriz. Sokan kiemelték a Faluházát, amelyről büszkén és pozitívan nyilatkoztak.

Többen kiemelték, hogy számukra megfelelőek az itt megrendezendő programok, melyeken szívesen vállalnak önkéntes munkát.

Min változtatna és hogyan?

A megkérdezettek szép számmal javasolták, hogy szívesen vennék újabb közösségi klubok létrehozását, mely minden korosztályt valamilyen tevékenységgel érintene.

Szívesen vennék kulturális rendezvények, programok rendezését. Mivel fiatal településről beszélünk, nagy hangsúlyt fektetnének a fiatalok megszólítására, hogy ezáltal megtartó ereje legyen a helyi identitástudatnak.

A településen történő eseményekről, rendezvényekről interneten, e-mailben szeretnének értesítést kapni.

Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Ebben az esetben a válaszadók 100%-a önkénteskedne a rendezvények alkalmával és a programok megvalósításával.

Többen felajánlották Felsőlajos történetéhez kapcsolódó dokumentációjukat, valamint segítségüket a feltáró munkában, mely elősegítené a település történetének rendszerezését, valamint annak falukalendárium formájában való kiadását.

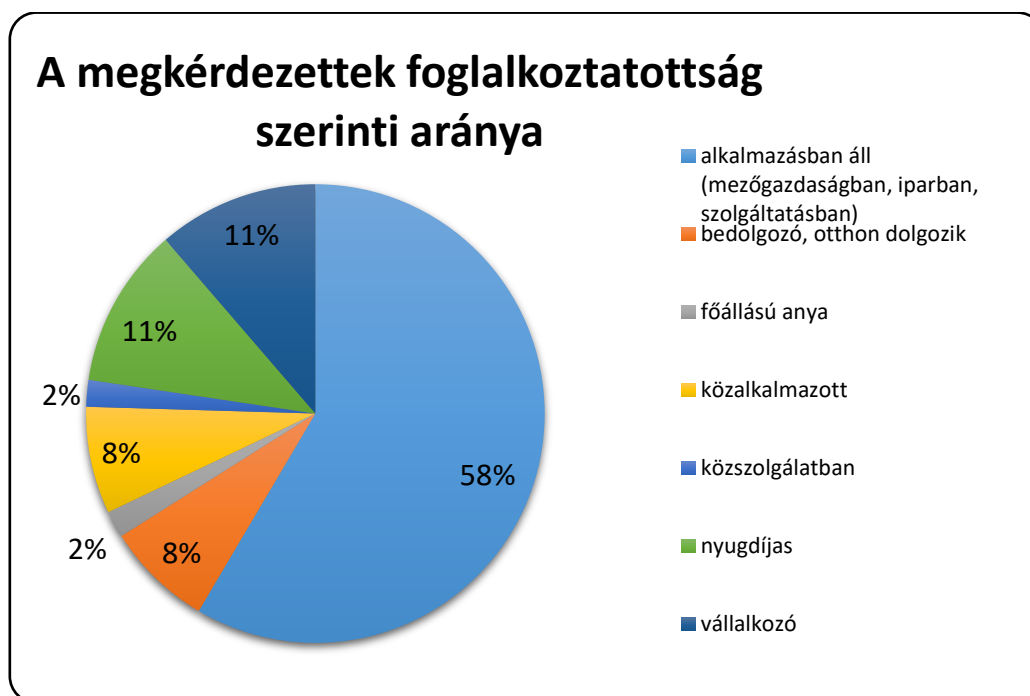
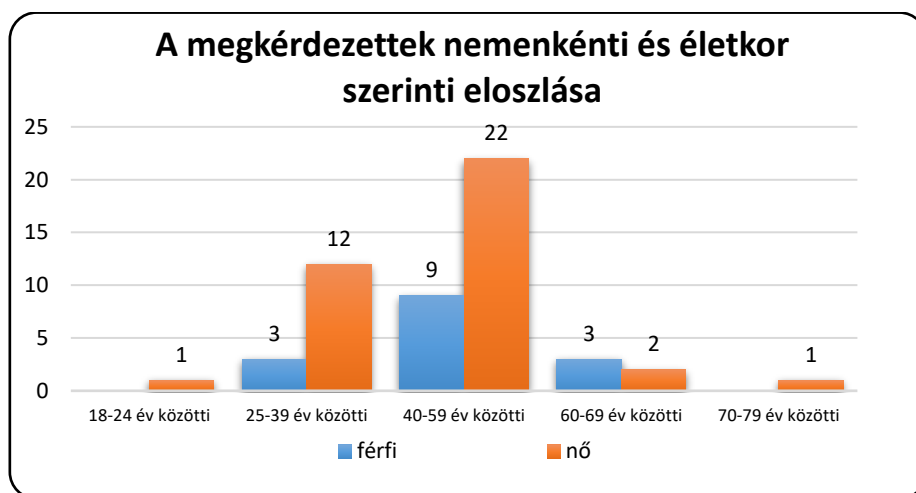
A megkérdezettek többsége fölajánlotta, hogy a falukalendárium megvalósításához a saját tulajdonban lévő gyűjteményből származó adatokkal hozzájárulnak munkánkhoz.

Összességében elmondhatjuk, hogy tanulságos, elgondolkodtató és iránymutató volt a megkérdezettek véleménye. Nagy segítséget és megerősítést kaptunk munkánkhoz, melyet a továbbiakban közösségi beszélgetések szervezésével, valamint kérdőívek kitöltetésével szeretnénk folytatni.

Ez úton is köszönjük minden interjúalanyunknak a segítséget és az építőjellegű véleményformálást!

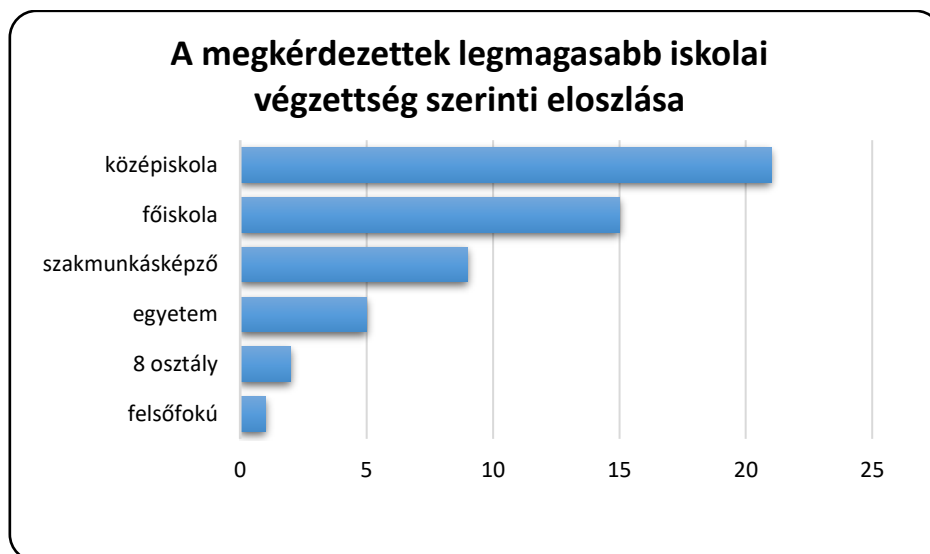
A kérdőívek eredményének bemutatása

Egyikünknek sem okozott meglepetést az a szám, hogy a nők töltötték ki többségben a kérdőíveket: 38 nő és 15 férfi a kérdőívek nemek szerinti aránya. Az idősebb, nyugdíjas korosztálynál volt a legtöbb férfi kitöltő. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a településen élő többi férfi nem foglalkozik lakóhelyük ügyeivel. Többségük vállalkozó, valamint mezőgazdaságban dolgozik, így folyamatos elfoglaltságuk miatt kevesebb időt szánnak ilyen jellegű kérdőívek kitöltésére.



Arányaiban legtöbben a 40-59 év közöttiek válaszoltak, őket követte a 25-39-es korosztály, valamint szép számmal mutatkoztak a 60-79-es korú kitöltők is. A fiatalabb korosztály nem mutatott magas aktivitást a kérdőívek kitöltésében Felsőrajoson sem. Ahogyan mindenhol, itt is nehéz megmozgatni a fiatalokat.

Az iskolai végzettség tekintetében a középiskolai, valamint a főiskolai volt a legmagasabb számban.

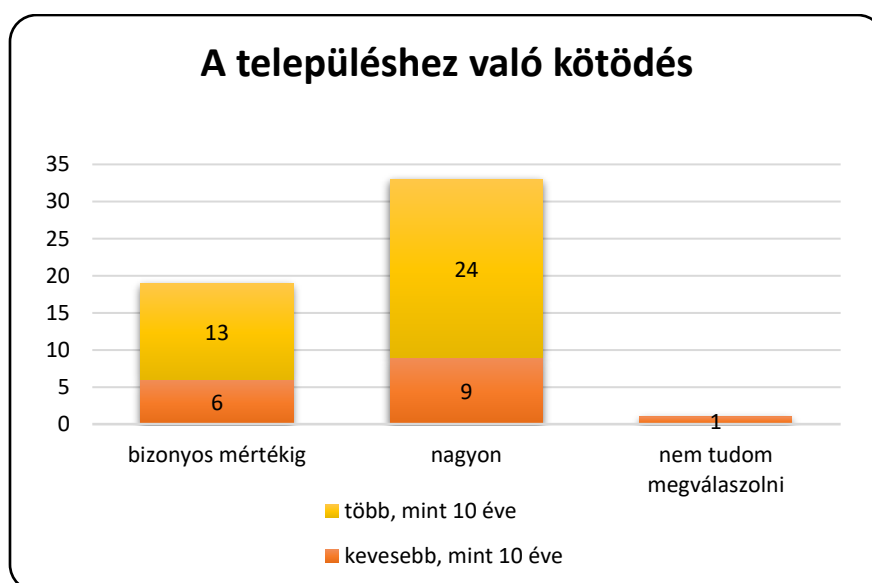


A foglalkozásra vonatkozó kérdésekben megadott válaszok alapján, az alkalmazásban lévő kitöltőink után a nyugdíjasok valamint a vállalkozók azonos arányban voltak a legnagyobb számban.

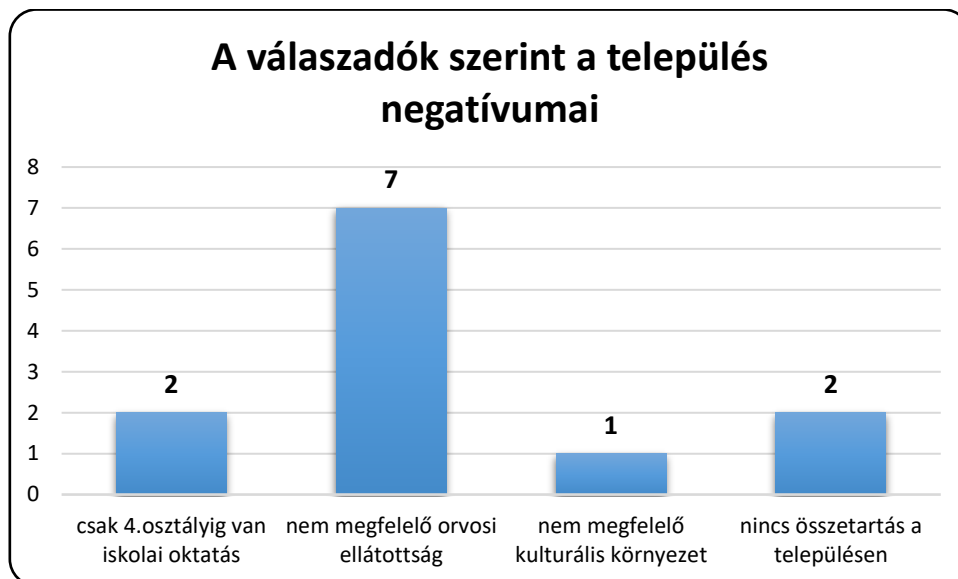
A kérdezettek több mint a fele helyben dolgozik és több mint 10 éve él a településen, ami a mi munkánkban előnyt jelent, hiszen nekik van nagyobb rálátásuk a településen zajló hétköznapi életre már a kezdetektől.

Elég magas számot mutatott a kevesebb, mint 10 éve itt élők aránya is, mely azt mutatja, egyre többen vágynak és költöznek a városhoz közel fekvő, nyugodt életet biztosító településre.

A lakosok nagyon szeretnek Felsőlajoson élni. A kitöltők között olyan nem volt, aki nemmel válaszolt volna erre a kérdésre. A csendes, rendezett település, a vidéki környezet és természetesen a családi kötődés, mely okot ad az itt élés szeretetére. Legtöbben közepesen erősnek érzik a térséghez, településhez való kötődésüket, identitásukat.



Páran kiemelték, hogy a település negatívumai közé tartozik a nem megfelelő orvosi ellátás, hogy nincs összetartás az ott élők között, valamint a nem megfelelő oktatás, hogy csak alsós évfolyamok oktatása folyik az iskolában.



Az emberek bizonyos mértékig törődnek egymással.

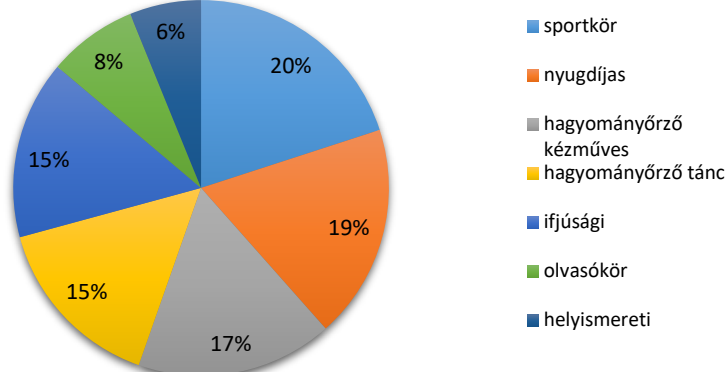
Nagy meglepődésünkre legtöbbször csak közepesen aktívan és alkalomadtán vesznek részt a közösségi életben. Elég sokan egyáltalán nem. Ennek számos oka lehet. Ahogyan a kérdőívet tovább tanulmányoztuk, láttuk, hogy sajnos az itt élők nem sok programból tudnak válogatni. Illetve nagyon sokaknak nincs az érdeklődésüknek megfelelő tevékenység. Nagy érdeklődés lenne könyvtárhasználat iránt, kiállítások iránt a település értékeiről és hagyományairól, hagyományörző, kulturális rendezvények iránt. Szerintük lenne igény több településszintű rendezvényre és sikeresek lennének olyan településszintű rendezvények is, melyeket nagyobb ünnepekhez lehetne kapcsolni, például húsvét, karácsony. Sokan vállalnának is szerepet a közösségi programokban, akár a rendezvényszervezésben, akár a rendezvények részfolyamatának szervezésében, valamint a fizikai segítségnyújtásban, padok, asztalok pakolásában, sátorállításban.

A közösségi életben aktívan résztvevők aránya és a helyi rendezvények látogatottsága



A lakosok nyitottak klubtevékenységek létrehozására. Legsikeresebbek közé a kézműves, a sport, a nyugdíjas és az ifjúsági klubok tartoztak, melyeken heti rendszerességgel részt is vennének.

A településen élők klubtevékenységi igényének aránya



Kézműves tevékenységeken belül a fazekas és kerámia foglalkozás, a főző-, és sütőklub volt a legnépszerűbb. Sporttevékenységek között a jóga, a fitness és a túra foglalt el előkelő helyet, valamint kiderült, a településen kijelölt túraútvonalat is létre lehetne hozni.

Magas számú érdeklődés mutatkozott a háztáji kiskert gondozásában segítséget nyújtó klubtevékenységre, melyet részben tapasztalatcserés, részben meghívott előadókkal fogadnának szívesen gyógynövények gyűjtése, egész évben virágzó kert, növénygondozási, növényvédelmi témában.

32 igen választ kaptunk arra a kérdésre, miszerint lenne igény a településen helyismereti/helytörténeti körre. Népi kismesterségek workshop és néptánc hagyományőrző foglalkozáson szívesen részt vennének.

A kitöltők 98,1%-a tartja fontosnak a helyi kulturális, építészeti értékek megővését. Több, mint fele csak inkább ismeri lakóhelyét

és szívesen tájékozódna kiállítás, nyomtatott formában, valamint interneten településük helytörténeti, helyismereti információiról.

100%-ban fontosnak tartják a település történetének, értékeinek felkutatására, feltárására. Nagyon sokan részt is vennének, segítenék a kutatómunkát. Több tárgyi adományozás, fotó adományozásra kaptunk felajánlást. Valamint nagyon szívesen vennék a település történetét, hagyományait, értékeit megőrkítő kiadvány, könyv megjelenését.



Szívesen részt vennének olyan közösségi programokban, melyek a helyi hagyományok felelevenítéséről, megőrzéséről szólnának, valamint olyan rendezvényeken, ahol a szomszédos települések lakosaival lehetne találkozni, ismerkedni a régi magyar hagyományainkat követve.

Kiderült számunkra, hogy a település adta lehetőségek miatt nem sok helyen tudnak a fiatalok közösségi életet élni. Két hely áll rendelkezésükre, a Faluház, illetve a focipálya. Hosszútávú célok közé úgy gondoljuk, tervbe lehet venni valamilyen közösségi helyszín létrehozását a fiatalabb korosztály számára.

94,3% tartana fontosnak és venné igénybe egy olyan elektronikusan elérhető (tan)katalógust, melyben fellelhetők a helyi emberi erőforrások és azok elérhetőségei.

A lakosság helyi információkhoz közösségi oldalakon, plakátokon, helyi intézmények honlapján jutnának.

Ezúton is szeretnénk megköszönni minden kitöltőnek, hogy válaszaikkal segítették munkánkat!

Terv

A projektben vállaltak megvalósítása a lentebbi táblázat alapján történik

A konferenciák lineárisan ölelik fel Lajosmizse és Felsőlajos történetét, számolnak be a helyi értékekről. A konferenciák sorozata régészeti előadásokkal kezdődik, melyet a pusztai, tanyai élet bemutatásával folytatunk. Aztán következnek az 1800-as évek, szépen a jelenkori helytörténet felé haladva. Ezeket a konferenciákat, kísérheti a témához kapcsolódó helytörténeti, helyi értékeket bemutató kiállítás. Tervezünk előadássorozatokot is, melyek a konferenciák kiegészítői, például digitalizálás, helyismereti-helytörténeti gyűjtés lehetőségei.

Közben folyamatosan gyűlnek a helyi dokumentumok, tárgyak melyek egy formálódó városi szintű muzeális intézmény alapjai lehetnek. Ezen gyűjtéseket időszaki kiállításokon mutatjuk be az érdeklődőknek.

2020 nyarára népismereti tábor megtartását tervezzük, melynek a tematikája már összeállt. A részt vevő gyermekeknek, a helyi értékeket mutatjuk be helyeket, kreatív foglalkozásokon, és a helyi értékek bejárásán keresztül.

A részvételi fórumokon folyamatosan lehetőséget biztosítunk az érdeklődő helyi lakosságnak arra, hogy a projekt keretein belül szervezett új információkat megbeszéljék egymással. A részvételi fórumok lehetőséget adhatnak arra is, hogy a projektben való folyamatos helyismereti információgyűjtéshez segítséget kapjunk. A részvételi fórumoknak az is előnye lehet, hogy bennünket projektben dolgozókat megismerhetnek, és a kialakult személyes kapcsolat alapján könnyebben tudunk helyismereti anyagot gyűjteni.

TÍPUS	DÁTUM
Rendezvény / Konferencia	2019. 09. – 2020. 02.
	2020. 03. – 2020. 09.
	2020. 10. – 2021. 04.
	2021. 05. – 2021. 11.
	2021. 12. – 2022. 05.
	2022. 06. – 2022. 11.
Közösségi akció közösségi eredmények bemutatása Helytörténeti előadás 5x Kiállítás 6x	2019. 09. – 2019. 11.
	2019. 12. – 2020. 02.
	2020. 03. – 2020. 06.
	2020. 07. – 2020. 10.
	2020. 11. – 2021. 02.
	2021. 03. – 2021. 06.
	2021. 07. – 2021. 10.
	2021. 11. – 2022. 02.
	2022. 03. – 2022. 06.
	2022. 07. – 2022. 10.
	2022. 11. – 2023. 02.
Részvételi fórum	2019. 09. – 2019. 11.
	2019. 12. – 2020. 02.
	2020. 03. – 2020. 06.
	2020. 07. – 2020. 10.
	2020. 11. – 2021. 02.
	2021. 03. – 2021. 06.
	2021. 07. – 2021. 10.
	2021. 11. – 2022. 02.
	2022. 03. – 2022. 06.
	2022. 07. – 2022. 10.
	2022. 11. – 2023. 02.
Helyi hagyományok feltárása	2019. 09. – 2020. 01.
Közösségi kiállítás	2 alkalom
Tankatalógus készítése	2019. 09. – 2019. 11.
Falukönyv, Kalendárium	
Népismereti tábor	2020. nyara 2021. nyara
Közösségek szomszédolása	A projekt alatt folyamatosan
Helyi értékfeltárás-értékkörzés.	A projekt alatt folyamatosan
Helyismereti, helytörténeti dokumentumok gyűjtése, feltárása	A projekt alatt folyamatosan
Helyi szellemi, kulturális örökség feltárása	A projekt alatt folyamatosan
Tanulókörök	A projekt alatt folyamatosan
Helyi nyilvánosság fejlesztése	A projekt alatt folyamatosan